

vist ikke at holde sig til de af Staten ansatte Borgemeistre; men jeg kan meget godt forstaae, at det for dem, der gennem disse fast ansatte Bestillingsmænd hidtil have havt det i deres Haand at skaffe sig et stort Clienttal omkring i Landet, falder vanskeligt at skulle give dette Middel til at herske i Landet ud af deres Haand. — Det er endelig ogsaa blevet sagt, at man vil være forlegen med at faae et Tilshyn sørt med en saadan af Borgerne valgt Borgemeister, i Særdeleshed i de mindre Byer; men jeg troer, hvad der, som det forekom mig, ogsaa igaar blev anført af det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgfreds (Steenstrup), at man meget godt i denne Henseende kunde lade Amtmanden føre Statens Tilshyn. Naar der ikke er andre Grunde end det Slags, den ærede Minister har anført, seer jeg, som sagt, ikke, hvorfor man skulde lade sig strække tilbage fra at gjøre Grundsaetninger gjældende, som ligge i Grundloven. Hvad bliver Communerne selvstændige Styrelse til, naar en udefra kommende, af Statsmagten indsat Mand skal lede alle de vigtigste Anliggender, og naar han ovenikøbet er udrustet med en større Magtfuldkommenhed i de Tilfælde, hvor han stemmer i Forening med Borgerrepræsentationen, end ethvert af dennes Medlemmer? Det er ikke Andet end et Spilfægteri; det er ikke en Opfyldelse af Grundlovens Bogstav! Den ærede Indenrigsminister anførte iøvrigt en Grund, som hos Mange vil have en større Vægt, idet han sagde: Byerne ere dog vist ikke tjente med selv at vælge deres Borgemeister; thi det er da naturligt, at de selv maae lønne ham. Det skulde altsaa være uoeconomisk fra Byernes Side; jeg troer dog, at der maatte kunne faaes en Mand til at udføre disse Forretninger for en billigere Betaling end den, disse Statsmedlemsmænd faae, da de jo altid skulle fremtræde med saamegen Pomp og Pragt. De Mænd, som skulle kunne bruges til at udføre de her omtalte Forretninger, behøvede ikke udelukkende at have dette Arbejde; der kunde vistnok være

mangen en Procurator eller en anden i juridiske Forretninger sagkyndig Mand, som kunde bruges dertil, og i saa Tilfælde behøvede Lønnen ikke at være saa stor. Dernæst er der ogsaa i forskellige Byer henlagt særskilte Indtægter til Borgemeisterembedet; lad de Vedkommende faae disse Indtægter, saa ere dermed vist de uoeconomiske Vanskeligheder hævede. Det forekommer mig altsaa, at man, naar der fremkommer en Lov af denne Art, er forpligtet til at søge de Grundsaetninger haandhævede, som ligge i Grundloven, hvormod man ved at give det, der hidtil har gjældet, en ny Stadsfæstelse, gjør det vanskeligt i Fremtiden at komme til en saadan Reform som den, der er antydet i Grundlovens § 91. — Jeg kan gaae ind paa, at man foreløbigt bliver staaende ved den Ordning, eller idetmindste en noget lignende, som den, her er foreslaaet med Hensyn til Skole- og Fattigvæsenet, paa Grund af, at man nu ikke — og dette gjælder navnlig med Hensyn til Skolevæsenet — har udklaret det fra at betragtes som en Statsfog; men det er ogsaa det Æneste, jeg kunde finde mig i midlertidig at gaae ind paa. Saa vidt kunde jeg som sagt gaae, idet man nemlig maa antage, at der dog snart maa komme en Revision af de herhenhørende Forhold; men i Hovedpunkterne kan jeg derimod ikke stemme for Loven, hvis ikke den Grundsaetning gjøres gjældende, som er antydet i Grundloven med Hensyn til Selvstyrelsen, og navnlig da, at Borgemeisteren bliver valgt af Borgerne. — Der er i § 5 foreslaaet en Ordning af Bevillingsmyndigheden i Communerne, om hvilken jeg maa hyltre, at det forekommer mig tvivlsomt, om den ikke strider mod Grundlovens § 47. Der staaer nemlig, at Communalbestyrelsen ikke noget Aar uden Indenrigsministerens Samtykke kan udføre et høiere samlet Skattebeløb osv. Det viser sig altsaa her, at Indenrigsministeriet og Communalbestyrelsen kunne bestemme over, hvor Meget der maa udføres i Stat i Kommunen; men det er min Overbeviisning — og i saa Henseende er jeg aldeles i Modsaetning